

PAŃSTWO I SPOŁECZEŃSTWO

STATE AND SOCIETY

E-ISSN 2451-0858 ISSN 1643-8299

ROK XXV: 2025, NR 2

Copyright© 2025 by the Author

DOI: 10.48269/2451-0858-pis-2025-2-000

Opublikowano w wolnym dostępie (Open Access) na licencji CC BY-NC-ND 4.0

WPROWADZENIE

Grażyna Dębska

<https://orcid.org/0000-0002-9711-261X>

Irena Milaniak

<https://orcid.org/0000-0002-6649-7545>

Uniwersytet Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie,
Collegium Medicum – Wydział Nauk o Zdrowiu, Katedra Pielęgniarstwa

Z wielką przyjemnością zapraszamy Państwa do lektury kolejnego numeru czasopisma „Państwo i Społeczeństwo” poświęconego tematyce medycyny, zdrowia publicznego i nauk o zdrowiu.

W numerze znalazły się prace oryginalne, poglądowe, opis przypadku oraz sprawozdanie z konferencji naukowej. Prezentowana praca podejmuje aktualne tematy, jakimi są: pielęgniarstwo w kontekście inteligencji kulturowej i zachowań zdrowotnych, fizjoterapia w różnych schorzeniach, profilaktyka oparzeń słonecznych, diagnostyka czynnościowa i ultrasonograficzna, nauczanie histologii.

Prace oryginalne prezentują m.in. wyniki badań prowadzonych przez pracowników Collegium Medicum – Wydziału Lekarskiego i Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie, Uniwersytetu Medycznego w Lublinie, Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, Uniwersytetu Opolskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego i Akademii Nauk Stosowanych w Nowym Sączu. Autorzy reprezentują również podmioty lecznicze.

Dział „Prace oryginalne” zawiera artykuł autorstwa Jadwigi Klukow i wsp. pt. *Ocena inteligencji kulturowej w zróżnicowanych pokoleniowo zespołach*

pielęgniarskich, w którym zbadano inteligencję kulturową wśród pielęgniarek i pielęgniarzy należących do różnych pokoleń z uwzględnieniem ich cech socjodemograficznych z wykorzystaniem standaryzowanego narzędzia badawczego – Skali Inteligencji Kulturowej. Dokonana ocena poziomu inteligencji kulturowej wśród pielęgniarek i pielęgniarzy różnych generacji dostarcza cennych informacji na temat przygotowania personelu pielęgniarskiego do pracy w środowisku wielokulturowym.

W kolejnym artykule Irena Milania i Paulina Sarota zaprezentowały wyniki badań dotyczące oceny zachowań zdrowotnych personelu pielęgniarskiego w odniesieniu do ryzyka wystąpienia chorób sercowo-naczyniowych. W badaniach własnych autorki wykazały, iż ponad połowa badanych wpisuje się w kategorię średniego i wysokiego ryzyka chorób S-N, co jest alarmujące i wskazuje na konieczność wprowadzenia działań interwencyjnych mających na celu promocję zdrowia i profilaktykę wśród personelu pielęgniarskiego.

Z kolei Urszula Michalik-Marcinkowska i wsp. przedstawiły wyniki badań dotyczące działań zapobiegających oparzeniom słonecznym, jakie stosuje młodzież. Podjęta przez autorki tematyka i badania są aktualnym zagadnieniem, gdyż pomimo wzrastającej liczby kampanii społecznych dotyczących oparzeń słonecznych wciąż stanowią one poważny problem zdrowotny ze względu na istotnie zwiększone ryzyko wystąpienia nowotworu złośliwego skóry – czerniaka *in situ* skóry twarzy i tułowia.

Jakub Subik i wsp. zaprezentowali wyniki badań przekrojowych dotyczących motywów uprawiania biegów przeszkodowych oraz ich socjodemograficzne determinanty. Uzyskane wyniki wskazują złożone motywacje uprawiania biegów przeszkodowych. Głównymi motywatorami były sprawność fizyczna, kompetencje i przyjemność, przy czym przyjemność miała większe znaczenie dla kobiet. Ponadto stabilność finansowa i wcześniejsze doświadczenie sportowe były ważnymi czynnikami.

W ostatnim artykule z tej sekcji Beata Czechowska i wsp. dokonały *Oceny kresy białej mięśnia prostego brzucha w zależności od pozycji ciała u kobiet w odległym okresie poporodowym z wykorzystaniem obrazowania ultrasonograficznego*. Zaprezentowane przez autorki wyniki wskazują na użyteczność badania ultrasonografii rehabilitacyjnej w ocenie kresy białej mięśnia prostego brzucha w celu określenia predyspozycji do występowania przepukliny pępkowej.

Pierwszy artykuł w dziale „Prace pogładowe” autorstwa Danuty Porwolik-Piontek i wsp. prezentuje podsumowanie z zakresu *Diagnostyki czynnościowej w przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc*. Praca porządkuje najważniejsze badania czynnościowe jako jedne z podstawowych narzędzi diagnostycznych w chorobach układu oddechowego, w tym w chorobie cywilizacyjnej jaką jest POChP.

W drugim artykule Maciej Wierzbicki przedstawił przegląd literatury dotyczący *Podejścia do nauczania histologii w wybranych państwach na świecie*. Głównym celem pracy było ukazanie współczesnych trendów i rozwiązań

w nauczaniu histologii na kierunkach medycznych w wybranych państwach świata w kontekście znaczenia dla praktyki dydaktycznej. Autor podkreśla, iż w nauczaniu histologii najbardziej efektywne są elastyczne programy nauczania łączące różne metody dydaktyczne.

W części „Opisy przypadków” Marek Michał Kluza i wsp. zaprezentowali opis dotyczący *Wznowy czerniaka z mutacją BRAF V600E z gwałtowną progresją u 40-letniej ciężarnej*. Autorzy zwrócili uwagę na szybką progresję choroby w opisywanym przypadku oraz na wyzwania dla zespołu leczącego, które muszą uwzględniać rokowaniu dla matki i płodu.

Numer zamyka sprawozdanie z międzynarodowej konferencji *MBN 2024 Aesthetic Breast Meeting* w Mediolanie przygotowane przez Martę Kołodziej-Rzepę i Katarzynę Kowalczyk.

Gorąco zapraszamy do lektury numeru z nadzieją, że jego treść spotka się z życzliwym przyjęciem z Państwa strony.

Zachęcamy również do przysyłania ciekawych tekstów do naszego czasopiśma, a także cytowania go w przygotowywanych artykułach.

